

NIEUWS BRIEF

TOEZICHT OP DE WERVEN
VAN HILDE CREVITS P. 5

HET ONDERSTEUNINGSNETWERK: EEN NIEUW VERHAAL? P.10

INHOUD

COLOFON

Eindredactie: Geert Ryssen

Redactie: Geert Ryssen, Etienne Carrette

Lay-out: Letteraap – info@letteraap.be

Foto's: Lieven Delvoye

Voorzitter: Robert Vergauwen

Ondervoorzitter: Theo Gorssen

Penningmeester: Karin Wuyts

Website: www.divo.be

E-mail: info@divo.be

Verantwoordelijke uitgever:

Robert Vergauwen, DIVO vzw,

Papenaardekenstraat 53, 2900 Schoten

- 03 EDITORIAAL
- 05 TOEZICHT OP DE WERVEN
VAN HILDE CREVITS
- 08 DIVO STUDIEDAG 2017
- 10 HET ONDERSTEUNINGSNETWERK:
EEN NIEUW VERHAAL?
- 12 HOE GAAT HET JOU ALS
'JONGE' DIRECTEUR? GOED, OMDAT
...
- 13 NIEUWS VAN DE STUURGROEP
- 15 STUURGROEP

EDITORIAL

WERVEN,

Van onderwijs, scholen, directies, medewerkers wordt terecht verwacht dat ze mee helpen boetsen aan de toekomst. Boetseerders zijn in mijn aanvoelen kunstenaars. Ze vertrekken van inspiratie, landen bij een idee, geven vorm. Vorm die in de loop van het boetsen wijzigt, continu, onvoorspelbaar, mee bepaald door de materie waarmee ze creëren. De kunstenaar blijft verbonden met zichzelf, zijn inspiratie, zijn wijzigend toekomstbeeld. Het resultaat wordt niet graag product genoemd. Het is kunst of Kunst. Een meerwaarde met onverhoopte verrassingen. Verrassingen met nieuwe schoonheid?

Elke vergelijking loopt mank.

En als het over kinderen en jongeren gaat? En over kunstenaars als opvoeders, en leerkrachten als kunstenaars, en directeurs als dirigenten?

Bij het overschouwen van de werven die openliggen in het secundair onderwijs worden we gegrepen door de wens naar herstructureren: herstructureren van het secun-

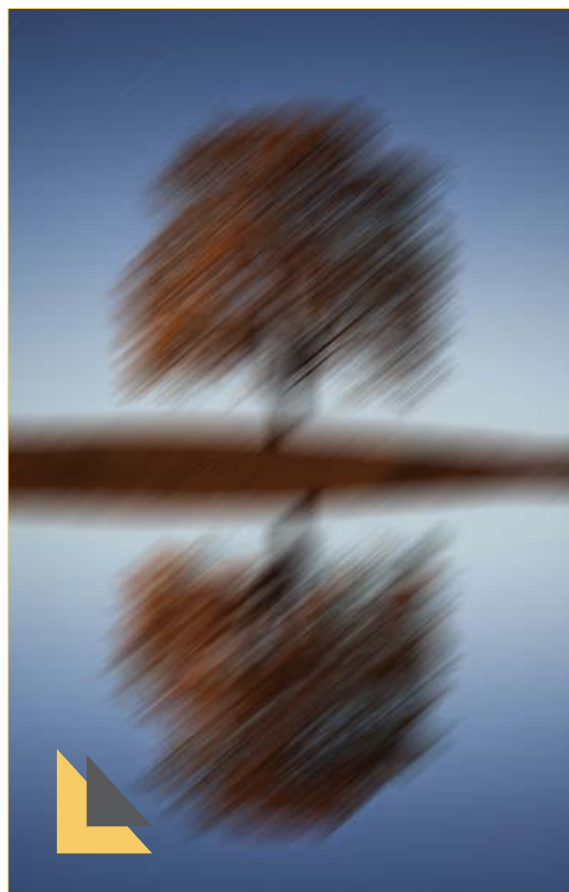
WERVEN

dair onderwijs, herstructureren door het M-decreet, herstructureren van zorg via de ondersteuning-netwerken, herstructureren omwille van STEM, herstructureren in het BOS-verhaal, herstructureren in de lerarenopleidingen, in het volwassenenonderwijs, in het statuut van directeurs ... Zoveel ballonnen worden opgelaten. Ze verschijnen en verdwijnen uit het zicht, maar weg zijn ze niet. In (stille) werkgroepen worden ze verder gewogen, getoetst en uitgewerkt. Decreten worden uitgeschreven en voorgelegd en gestemd. Zo werkt democratie, zegt men. Als inspiratie zien we macro-economische elementen, het moet minder kosten met meer rendement. Als inspiratie zien we naast 'ze moeten maar ...', vooral 'persoonlijke verantwoordelijkheid' en 'kansen grijpen'; zien we opdeling in de ene en de andere kant. We horen pleidooien over 'adequaat bedrijfsklaar maken' door bijgestuurde onderwijstechnieken.

De vooruitzichten van snel uit te voeren decreten met heel korte halveringstermijn, 1 september 2018 of 2019, veroorzaken een fall-out met behoorlijke straling. De meest succesvolle transities groeien in kleine kernen. Inspirerende en verbonden leiders merken er de nood aan veranderingen bij medewerkers en stakeholders. Leiders die kaas hebben gegeten van waarderend onderzoek: welke transitie willen we maken? Wat is er al in de organisatie dat succesvol is en arbeidsvreugde geeft? Wat is er al dat nieuwe dromen kan laten ontstaan? Waarop zetten we in met autonomie en gemotiveerd, als team, als deelnemer aan gewenste transitie?

Stellen we vast dat die stap wordt overgeslagen? Schept de fall-out stress en verstoringen bij gezond ambitieuze onderwijsmedewerkers en hun directies? Is er een sense of urgency? Kunnen we ook regionaal en organisch groeien in die transformaties? Of lopen we het risico van de verpoppende vlinder die onder hulp-druk van goedbedoelde decretale verordeningen, vleugellam wordt en blijft?

Stellen we ook de vraag naar hoe de kunstenaars en de dirigenten in optimale ontplooiing van passie en talenten ruimte krijgen voor creatie en innovatie? Ruimte om vanuit persoonlijke inspiratie te evolueren in emancipatie van kinderen en jongeren, zelfs voor ouders. Ruimte om zich te laten beïnvloeden door weerspanningen van snel wisselende jongeren en jongerenculturen. Ruimte om samen te boetsen aan nieuwe schoon-menselijke, kunstige medemensen.

Eindtermen durven vervangen door een open einde waarin onderweg begeistere dromen worden geboren?

Als de werven dit niet als evenwaardig doel hebben, ontbreekt iets dat mensen onderscheidt van mechanistische machines, ook en zeker van 'futuristische digitale nul/één gestuurde mensachtige programmatuuren begiftigd met artificiële intelligentie'. Dan gaan ze voorbij aan andere processen en mogelijkheden die samengaan met bewuste jonge mensen, met jongeren en onderwijsmensen die voelen en denken en gelukkig willen leven, voor zichzelf en sociaal, en die 'leven willen creëren', steeds nieuw en vernieuwend, vanuit christelijke inspiratie ... 'Zie, ik maak alles nieuw'. Ik weet wel, we moeten niet overdrijven...

Bloemen bloeien waar ze ruimte krijgen. Werven met ruimtes om mensen blijvend te werven!

Etienne Carrette

TOEZICHT OP DE WERVEN VAN HILDE CREVITS

1. DE HERVORMING VAN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

werd een modernisering met als streefdatum 1 september 2018. Het politiek compromis is een flauw afkooksel van het oorspronkelijke gerecht: totale hervorming van het secundair onderwijs met een volledige keuzevrijheid in de eerste graad, de creatie van domein- en/of campusscholen en het wegwerken van de beschotten. Door het ASO als zesjarige school te behouden blijven de beschotten bestaan en zal er altijd een watervalstelsel in stand gehouden worden. Scholen behouden de vrijheid om hun structuur te kiezen, waardoor er op het veld naast behoudsgezinde reacties ook innovatieve acties zullen genomen worden wat uiteraard leidt tot een grote verscheidenheid en daardoor grote onduidelijkheid voor de ouders en de leerlingen. Wie verstaat dan nog de structuur van het secundair onderwijs? Erger: kunnen leerlingen nog van het ene systeem naar het ander overstappen, zonder bijkomende cursussen en/of bijlessen te volgen? De matrix van tweede en derde graad zal voor heel wat scholen erg moeilijk worden om bijvoorbeeld een domein in de volle breedte binnen het continuüm te organiseren, omwille van programmeerbeperking of uit gebrek aan financiële middelen om de structuur uit te rollen.

Over de eerste graad is er een consensus, maar de uitvoeringsbesluiten hebben een erg strikte planning die op het veld niet realiseerbaar is tegen 1 september 2018. Eindtermen moeten nog bepaald en uitgeschreven worden in de onderwijscommissie en moeten dan goedgekeurd worden in het Vlaams Parlement. En hier is al een probleem: in de media werd het debat herleid tot een clash tussen ego's, maar dit is veel fundamenteeler: de vrijheid van onderwijs staat ter discussie. De eindtermen worden zo gedetailleerd uitgeschreven dat de onderwijskoepeles erg weinig ruimte krijgen om hun opvoedingsproject te realiseren. Bovendien worden de eindtermen een gigantisch vademecum, wat de leerkrachten zullen ervaren als een dwangbuis waarbinnen de pedagogische vrijheid erg mager zal uitvallen. Het ambt van leerkracht wordt dan beperkt tot uitvoerder. Het leerproces wordt een afvinklijst i.p.v. een dynamisch gegeven, waarbinnen leerlingen op hun snelheid hun traject kunnen lopen.

Divo hoopt dat mevrouw Crevits de deadline haalbaar maakt en er op toeziet dat de leerkracht en de onderwijskoepeles voldoende ruimte en vrijheid krijgen om hun pedagogisch project ten volle te kunnen uitrollen. De verscheidenheid binnen het huidige onderwijslandschap borgt de huidige onderwijskwaliteit.

2. DE HERVORMING VAN DE LERARENOPLEIDING

was gepland voor de zomervakantie, maar er is (misschien maar goed ook) geen akkoord bereikt. Je kunt moeilijk een nieuw decreet uitschrijven over de lerarenopleiding als je nog niet weet wat de inhoud van dit beroep zal zijn. Uiteraard hangt dit samen met de hervorming van het secundair onderwijs: andere accenten vragen misschien om een ander type leerkracht. De sociale partners koppelen er terecht het loopbaanpact aan vast. Crevits wil tegen 2019 het beroep van leraar aantrekkelijker maken wat zij vooral herleidt naar werkzekerheid voor startende leerkrachten. De sociale partners willen meer: het debat moet volgens hen starten bij de huidige taakbelasting om van daaruit maatregelen te starten om de baan aantrekkelijker te maken. De vraag is: hoe groot is de marge om binnen de huidige 'zware' taakbelasting extra's te voorzien. Mevrouw Crevits blijft herhalen dat er geen budget is voor bijkomende middelen.

Divo is blij dat er nog geen akkoord is. Eerst moet objectief de zwaarte van het beroep in kaart worden gebracht en niet alleen van de leraar, maar zeker ook van de directeur. Divo werkt actief mee aan de studie o.l.v. Geert Devos van de UGent. Divo hoopt dat de resultaten van de studie de basis vormen voor een andere kijk op de opdracht, voor bijkomende middelen voor starters (leraar en directie) en voor een uitbreiding van het organiek kader voor niet-kerntaken van het onderwijs: bijvoorbeeld preventie-adviseur, boekhouder, vanaf 400 leerlingen een organieke adjunct-directeur, ... Zo kan een school een organiek middenkader uitbouwen dat zowel leraar als directeur voldoende tijd en ruimte geeft om hun kerntaken aan te pakken.

Pas als dit alles in kaart gebracht is, kan er gedacht worden aan het herwerken van de lerarenopleiding.

3. HET INSCHRIJVINGSDECREET IS BLIJVEN STEKEN

op de voorrangscriteria om een sociale mix te creëren. Het Vlaams Parlement was het wel eens over een centraal aanmeldsysteem om het kamperen voor de schoolpoort te vermijden. Maar is dit wel de oplossing? Een centraal aanmeldsysteem met voorrangscriteria garandeert geen sociale mix in tegendeel in de grootsteden werkt het de segregatie in de hand. Het kan enkel opgelost worden door de contingentering los te laten en het aanmeldsysteem Vlaanderen-breed uit te rollen. Liefst met één toegangsticket dat de school bij inschrijving moet valideren, zodat het dubbel inschrijven kan gestopt worden en scholen tijdig hun organisatie kunnen plannen. Binnen de verschillende LOP-gebieden is er nu een verscheidenheid

TOEZICHT OP DE WERVEN VAN HILDE CREVITS

aan systemen. Ze vertonen allemaal tekortkomingen om de ideale mix te bereiken. Nergens leidt dit tot tevredenheid van de ouders: ze zijn blij dat ze een stoel hebben voor hun kind, maar hun vrijheid van schoolkeuze komt vaak in het gedrang en scholen hebben het moeilijk om hun pedagogisch project te realiseren met de wijzigende instroom op nummer.

Voor DIVO heeft het inschrijvingsdecreet pas zin als het Vlaanderen-breed wordt gerealiseerd en er ernstig wordt nagedacht over de consequenties op het veld: het bewaken van de pedagogische vrijheid van de school en via slechts één inschrijvingsticket de organisatie van een schooljaar in goede banen te leiden. Zolang een ouder en een leerling samen voor een school kiezen, zal het erg moeilijk zijn om binnen de perken van een goede studiekeuze vanuit Brussel in te grijpen met een aanmeldsysteem. Een school uit de grootstad heeft een andere dynamiek dan een plattelandsschool en de noden verschillen. Voor de plattelandsschool betekent een aanmeldsysteem enkel extra planlast, want ze kent noch de capaciteitsproblematiek, noch de multiculturele verscheidenheid.

4. DE ACHTERSTAND VAN KWETSBARE JONGEREN WORDT ONVOLDENDE WEGGEWERKT

Divo gaat akkoord met de minister dat taalachterstand dé belangrijkste hinderpaal is, die snel moet weggevoerd worden. De basisgeletterdheid wordt een nieuwe eindterm die moet behaald worden om succesvol in het onderwijs door te gaan. Daarnaast investeert de minister extra middelen in de centra voor leerlingenbegeleiding zodat ze tijd en ruimte krijgen om zich extra in te zetten voor die kwetsbare leerlingen. Divo begrijpt dat de taalbarrière vaak slechts één factor is en dat een multifunctionele aanpak zijn vruchten kan afwerpen. Maar wat als de leerling het toch niet haalt, dan wordt het M-decreet uitgerold. In het buitengewoon onderwijs spreekt men al van het 'miserie'-decreet.

De verschillende actoren op het veld zijn vooral bezig met structuren, die werkingsmiddelen en FTE genereren i.p.v. de leerling met een zorgvraag centraal te stellen. CLB, DPB en ondersteuningsnetwerken bikkelen om de centen. En tot op vandaag is de rol van de competentiebegeleider niet voor iedereen helder.

Divo stelt zich de vraag of we echt wel beter af zijn. Het M-decreet kan pas echt inclusief onderwijs garanderen als aan alle voorwaarden voldaan zijn. We menen dat het veld op dit moment niet mee is en achter blijft met heel veel zorgvragen. We merken dat ouders en leraren in de kou blijven staan. Waarom? Het uitvoeringsbesluit kwam er te

snel en bovendien in de vakantie (ongehoord!). Dit toont weinig respect voor de onderwijzers, die midden in hun recuperatieverlof opnieuw de handen aan de ploeg moeten slaan om het onmogelijke waar te maken. En uiteraard doen ze dat, omdat zij wel het belang van het kind voorop stellen en de zorgvragen van hun ouders willen opvangen.

Divo heeft samen met de vakbond COC ernstige bezwaren tegen het ontbreken van een organiek kader voor de ondersteuners. Nu zitten velen in een TAO – statuut zonder enige zekerheid. Verdienen deze mensen dan geen zorg? Drie jaar wachten op een eigen statuut voor de zorgverlener is de functie uithollen en creëert voor de personeelsdienst van de respectievelijke scholen een enorme planlast. De ondersteuningsnetwerken zijn een vehikel, dat er te snel en te onvoorbereid moest komen om politieke redenen.

Divo feliciteert de collega's van het buitengewoon onderwijs, die ondanks het vehikel er toch in de vakantie alles aan gedaan hebben om in september de netwerken op te starten met heel veel kunst en vliegwerk in dit alles in het belang van de leerling die recht heeft op extra zorg. Hoed af!!!

5. HET BOS-VERHAAL BLIJFT EEN SPOOKJE ...

Het is erg stil in het bos. Divo verneemt dat er geen BOS-decreet zal komen, althans toch zeker niet tijdens deze legislatuur. De hoofdreden is het gebrek aan extra werkingsmiddelen die moesten dienen als

bijkomende stimulans om schoolbesturen te overhalen de stap tot schaalvergroting te zetten. Na overleg met de onderwijzers, die allemaal de kans kregen om budget neutrale voorstellen te doen, is er geen consensus gevonden. De andere onderwijzers zijn volgens ons geen vragende partij voor een nog grotere schaalvergroting. Het katholiek onderwijs

Vlaanderen blijft intern aan de kar duwen, omdat ze gelooft in de meerwaarde van een BOS, maar DIVO merkt dat op het terrein de gesprekken stokken en dat de schoolbesturen een afwachtende houding aannemen.

Divo betreurt de vele kostbare tijd, die op dit moment dreigt verloren te gaan. En we zwijgen dan nog over de vele onrust en moeilijke gesprekken op het veld. Misschien moet er eerst terug rust komen om vanuit een andere insteek (nood aan professionalisering, co-creatie, realistische opportuniteiten, haalbare doelen, ...) het doel te bereiken. Divo hoopt dat iedereen terug vertrekt naar het BOS langs een groeipad met het oog op een duurzaam behoud van de maximale vrijheid van onderwijs van de toekomst, zonder zich blind te staren op de ene boom in het BOS.

6. INSPECTIE 2.0 ROKT VERDER:

vanaf januari 2018 implementeert de Vlaamse inspectiedienst het goedgekeurde ROK. Het nieuwe kwaliteitskader dat als referentie dient voor elke school in Vlaanderen wordt dan afgetoetst aan de kwaliteit van uw school. Scholen worden vanaf dan sneller doorgelicht (om de 6 jaar i.p.v. om de 10 jaar). Maar de aanpak wijzigt grondig. De focus verschuift van de vakken naar de school. Door zelfevaluatie zal de school haar kwaliteit moeten analyseren en de inspectie zet die historische foto af tegenover het referentiekader voor het onderwijs.

Divo begrijpt dat ook de inspectie zich moet aanpassen aan het Europese referentiekader en dat het uitgangspunt de professionele organisatie als school noodzakelijk was. Hierdoor verlaten we de oude vakkeninspectie en kan de inspectie breder inzoomen op het geheel. In het verleden waren er heel wat raakpunten met de pedagogische begeleider, die op het terrein toch wel soms ontaardden in een conflictmodel. Door de organisatie door te lichten en zo de kwaliteit te beoordelen zit inspectie dicht op de eindverantwoordelijke, het schoolbestuur of haar gemandateerde, die uiteindelijk de homologatie van het uitgereikte diploma bekrachtigt. Maar de planlast blijft, alleen ligt die nu nog meer in de school. De zelfevaluatie zal stevig moeten onderbouwd worden om de kwaliteit te bewijzen en tevens zal een school zijn kwaliteit permanent moeten borgen en/of verbeteren.

Divo hoopt dat de meeste scholen hun kwaliteitskringen spontaan laten groeien zonder al te formele kaders, want er zijn geen extra middelen om een kwaliteitsmanager aan te stellen. We hebben enkel kruimels of soms koffie- en boterkoeken om de leraren samen te laten nadenken over hun kwaliteit. In Finland, toch een onderwijsautoriteit, hebben leraren heel veel vrijheid om als professioneel hun ding te doen. Zij werken samen aan hun interne kwaliteit en hebben geen externe controle nodig. Er bestaat dan ook geen inspectie. Is dit het ideaalbeeld?

7. HET SCHOOLLOOPBAANDEBAT LOOPT LANG-ZAAM

tot in de volgende legislatuur. Het is een moeilijk debat met heel veel parameters en bovendien is het cruciaal voor verdere cao-afspraken. Er werden vele ballonnen opgelaten, maar op dit moment zijn ze allemaal doorprikt hetzij door de politieke partners omwille van politieke redenen, die een gewone burger niet altijd begrijpt, hetzij door de vakbond, die extra middelen blijft afdwingen.

De zoveelste studie wordt uitgeschreven om de zwaarte van het beroep objectief te peilen. Zoals reeds hoger vermeld werkt Divo actief mee aan de schoolloopbaan van de directeur. Een delegatie van Divo werkt samen met prof. Geert Devos om de baan van directeur in kaart te brengen en af te zetten tegen de huidige werkomstandigheden en verloning. Divo beseft dat deze studie een zoveelste uitstel is van de minister om nu geen knopen door te hakken, want de herfst kondigt zich al erg warm aan. De media zoekt de nodige scoops om het debat op gang te trekken, soms louter sensatiebelust, soms ook eerlijk en betrokken. Divo blijft erg waakzaam om niet te vervallen in platte oneliners en ondoordachte acties. Divo is ervan overtuigd dat het pad van de onderhandeling de enige weg is om in het huidige klimaat als directievereniging meer voor onze leden te betekenen.

SLOTBESCHOUWING:

Divo is als belangenvereniging extra waakzaam op alles wat beweegt op het onderwijsfront. We zetten extra in op de 7 (heilig, maar ook volmaakt getal) bovenstaande werven, omdat dit het actieterrein van de huidige minister van onderwijs is. De snelheid van voorstellen staat haaks op de politieke impasse, waardoor alles vast loopt in functie van een volgende legislatuur. De aanloop naar het volgende verkiezingsjaar zal opnieuw uitmonden in een stortvloed van goede en minder goede beloftes. Een ervaren rot weet dat de tijd raad brengt en dat haast en spoed zelden goed is. Divo houdt in het belang van elke directeur de vinger aan de pols en de lepel in de hete brij.

Robert Vergauwen,
Voorzitter Divo

'DE WERELD IN ONZE SCHOOL DUURZAAM GROEIEN MET DIVERSITEIT'

DIVO STUDIEDAG 15 DECEMBER 2017

KBC-TOREN, KORENMARKT, ANTWERPEN

Divo heeft gekozen voor een brandend actueel en gevoelig onderwerp. Met de keuze van de sprekers willen wij een genuanceerd en hoopvol perspectief aanreiken.

PROGRAMMA:

8.45 uur: Onthaal met versnapering

9.15 uur: Verwelkoming door voorzitter Divo

9.25 uur: Christophe Busch (criminoloog en directeur Kazerne Dossin Mechelen) schetst de problematiek en biedt mogelijkheden www.kazernedossin.eu

11 uur: Pauze

11.20 uur: Khalid Benhaddou (Imam, Gent) brengt zijn boodschap van dialoog aan de hand van concrete cases. (www.khalidbenhaddou.be)

12.45 uur: KBC en diversiteit

13.05 uur: Uitgeleide door de voorzitter

13.10 uur: Wandelbuffet

INSCHRIJVEN voor de STUDIEDAG doe je via de website www.divo.be en door overschrijving van **80 euro** op rekening IBAN: BE40 7330 0152 6263 (BIC: KREBBEBB) van Divo vzw, Schoten **met vermelding van 'studiedag 2017'**, naam, school en gemeente. Eén inschrijving en betaling per deelnemer a.u.b. Wie inschrijft voor de **studiedag is automatisch lid van Divo** en ontvangt het volgende jaar de nieuwsbrieven (je hoeft dus geen extra lidgeld te betalen!).

Inschrijvingen graag **tegen uiterlijk 8 december**.

Wie niet naar de studiedag komt en Divo wenst te ondersteunen kan dit doen door **20 euro** te storten op bovenstaande rekening met vermelding van 'steunend lid', naam en adres school. Een **STEUNEND LID** ontvangt in het komend jaar de nieuwsbrieven.

HET ONDERSTEUNINGSNETWERK: EEN NIEUW VERHAAL?

Maart 2017 was het ondersteuningsnetwerk een feit. De omzendbrief daaromtrent gaf duidelijk aan hoe kinderen en jongeren met bijzondere noden in de toekomst begeleid kunnen worden binnen het gewoon onderwijs. Het ondersteuningsnetwerk is niet langer enkel in handen van het Buitengewoon onderwijs. Hoewel de regie daar blijft, worden het CLB, de pedagogische begeleidingsdiensten en het gewoon onderwijs evenwaardige partners in het geheel. Althans, dit is het verhaal voor kinderen en jongeren met ASS, STOS, basisaanbod of gedrags- en emotionele stoornissen. De kinderen en jongeren met een matig tot zware mentale beperking, een motorische, een visuele en een auditieve beperking zullen ook in de toekomst begeleid worden door de scholen buitengewoon onderwijs met expertise op dit vlak.

SPREIDING ONDERSTEUNERS PROBLEMATISCH

De omzendbrief liet de vrijheid aan de onderwijskoepels om de concrete uitbouw van het nieuwe model vorm te geven. Daardoor ontstaan er verschillende varianten op de vorming van de ondersteuningsnetwerken gegeven vanuit de omzendbrief. Binnen sommige regio's werd er gekozen voor een samengaan van verschillende scholen BuO met expertise op de verschillende terreinen zoals vooropgesteld (ASS, STOS, basisaanbod en gedrags- en emotionele stoornissen). Andere regio's hadden daar minder oog voor waardoor niet alle doelgroepen binnen de regio kunnen bediend worden vanuit- en met de juiste expertise. Dit heeft zeer vergaande gevolgen voor de gepaste begeleiding van scholen, leerkrachten en leerlingen. Vanuit pedagogisch oogpunt is dit niet toelaatbaar, maar de regelgeving staat niet toe dat dit volledig ondervangen wordt door de collegaschool die zich in de andere regio bevindt. Bovendien heeft dit ook tot gevolg dat er binnen bepaalde regio's er een overaanbod is van gespecialiseerde ondersteuners binnen de doelgroep ASS, STOS, BA of gedrags- en emotionele stoornissen, terwijl men in een andere regio een tekort aan expertise heeft. De scholen met een overaanbod van ondersteuners met expertise hebben vaak ook ondersteuners afkomstig uit de regio's met een tekort omdat deze scholen reeds van oudsher de andere regio's voor die specifieke expertise bedienden. Het zou evident zijn dat deze ondersteuners in die andere regio's aan de slag kunnen gaan onder het nieuw opgerichte netwerk. Maar, evident is dit niet! Immers de betrokken ondersteuners kunnen

slechts expert blijven indien ze ook steeds nieuwe inzichten en voortschrijdende intervisie kunnen hebben binnen een school BuO met expertise op dezelfde domeinen (doelgroep en kennis aanpak binnen lager- of secundair onderwijs, waar toch heel wat verschillen qua aanpak, doel en visie zijn). Indien je hen loskoppelt in functie van de verdeling van de regio's zorg je ervoor dat de nieuwste inzichten in combinatie met praktijkinzichten verloren gaan binnen het geheel van algemene ondersteuning en wordt het doelgroepgerichte ondergeschikt. Iedereen kan van alles van iets, maar van niets alles!

STATUTAIRE ONZEKERHEID

De hervorming van GON naar het ondersteuningsnetwerk heeft heel veel voeten in de aarde. De hervorming heeft tot gevolg dat de GON leerkrachten hun vaste benoeming verlaten binnen het GON, A(S)V leerkracht worden binnen de school BuO waaraan ze verbonden zijn en via TAO (met goedkeuring van de directie) overstappen in het tijdelijk ambt van ondersteuners. Dit laatste werd in het leven geroepen om de ondersteuningsnetwerken de volle vrijheid te geven om een keuze te maken voor die personeelsleden die zij bekwaam achten om de nieuwe taken van ondersteuner op te nemen (zowel coachend, klas- en school-ondersteunend als leerlinggericht). De hervorming wordt gespreid over een periode van 3 jaar. Vanaf dit schooljaar zal een technische werkgroep zich buigen over de juridisch-technische zaken van personeel, m.a.w. het personeel dat bereid is te werken binnen het ondersteuningsnetwerk heeft deze keuze moeten maken zonder volledige kennis van zijn personeelsstatuut. Sommigen zijn al 20 jaar benoemd binnen het ambt GON leerkracht A(S)V. Schrijnend! De keuze vanuit de overheid om de hervorming van GON naar ondersteuningsnetwerk te regelen via TAO geeft dramatische gevolgen binnen scholen BuO met een jong personeelskorps in zijn eigen opleidingsvormen. Concreet betekent dit dat heel veel jonge, benoemde, enthousiaste leerkrachten BuO plots TBSOB worden als gevolg van deze maatregel. Evengoed worden ook veel jonge, benoemde, enthousiaste leerkrachten GON A(S)V leerkrachten TBSOB. Beide groepen kozen met hart en ziel voor hun job, wetend dat die veeleisend is. Ze doen dit vanuit een grote liefde voor het doelpubliek waar ze voor werken. Beide zijn ze het slachtoffer van het schrappen van de ambten GON A(S)V.

ADMINISTRATIEVE OVERLAST

Binnen bepaalde opleidingsvormen blijven, ten gevolge van deze maatregel, maar enkele mensen over die 'eigenaar' blijven van de eigen uren. Alle andere leerkrachten worden TBSOB. Dit veroorzaakt heel wat tel- en puzzelwerk binnen de school om iedere leerkracht voldoende uren te kunnen geven overeenkomstig de taken die ze vervullen binnen de school. De personeelsadministratie stak ongelooflijk veel uren in het navragen welke modaliteiten gelden voor iedere specifieke situatie. Het uittellen van de opdrachten werd teamwork, het puzzelen van de uren zodat iedereen aan de slag kon gaan zoals noodzakelijk voorzien om de school op een correcte manier te kunnen laten draaien. Steeds weer botste men op de bedenking vanuit de verschillende diensten dat 'dit toch wel een zeer gecompliceerde situatie is. Moeilijk te beantwoorden!' Schrijnend, als je weet dat men als school de opdrachten best doorgeeft vóór 15/9 zodat iedereen correct kan uitbetaald worden en dit zeker ten laatste op 1/10 binnen moet zijn zonder fouten omdat de school anders uit eigen werkingsmiddelen dient bij te passen. Moeilijk, als niemand helemaal weet hoe de vork aan de steel zitten want de personeelszaken worden dit schooljaar verder oppuntgesteld met een technische werkgroep.

Tot slot wil ik ook een pluim geven aan de algemene coördinatie van het ondersteuningsnetwerk binnen onze regio dat ondanks alle onduidelijkheden (tot 31/08) met betrekking tot de inzet van personeel binnen andere regio's, inzet van eenheden en bijkomende uren, enz., er toch in geslaagd is om alle personeelsleden van het ondersteuningsnetwerk te enthousiasmeren voor het vernieuwde model met de uitdagingen en kansen die erin zitten.

Met dank aan een BuO collega die verkiest om anoniem te blijven. De identiteit van de auteur is bekend bij de redactie.

HOE GAAT HET JOU ALS 'JONGE' DIRECTEUR? GOED, OMDAT ...

Het is een vaststelling dat de wissels in directie-ambten frequentet zijn dan vroeger. Vacatures blijven openstaan. Dit was in de aanhef naar het nieuwe schooljaar een aandachtstrekker in de media. Ook Divo werd aangesproken om inzichten te helpen duiden of aan te reiken. We deden dit slechts in beperkte mate omdat we geen 'voorbeelden' wilden aangeven van directeurs die afhaakten en omdat er door de minister van onderwijs een studie hierover besteld is bij professor Devos van de universiteit Gent.

Divo is ervan overtuigd dat er werk moet gemaakt worden van een sterkere waardering van directeurs, zowel door de politiek, door de koepels als door de inrichtende machten. Al in 2001 verscheen een studie van HayGroup die daarop de focus richtte. Divo bleef al die jaren vragende partij. Echter ... steeds waren er weerstanden, uit verwachte en overwachte hoeken. Het lijkt alsof schooldirecteurs deel uitmaken van een (uitstervende) soort die hun ambt maar moeten zien als een roeping, de oude missionarissen achterna, in een andere leefwereld waarin idealen de wens naar een marktconforme verloning maar moeten compenseren. Ze moeten maar.

Divo wil de verdediger blijven van directeurs en van hun terechte immateriële en materiële verwachtingen. In een beperkte bevraging ging Divo te rade bij nog jong in het ambt actieve directeurs die volhouden. We werkten met een korte pragmatische vragenlijst. Onze vragen kunnen samengevat worden als: 'Hoe gaat het jou als 'jonge' directeur? Goed, omdat ...'

EEN SYNTHESE VAN ZES BIJDAGEN:

GOED, OMWILLE VAN

- mijn zelfkennis en zelfwaardegevoel: ik ben een ambitieus onderwijsmens, met idealisme voor jonge mensen. Van daaruit wil ik beleid (helpen) ontwikkelen en implementeren. Liefst op kleine schaal en op korte

termijn, met het gevoel dat ik eigenaarschap en sturing krijg en kan behouden over vooral pedagogisch-didactische ontwikkelingen en over opbouwende intermenselijke relaties in teamverband. Een dynamische, positieve schoolcultuur die zich uit in tevredenheid van stakeholders, medewerkers, leerlingen, ouders, raad van bestuur, collega-directeurs, ...

- mijn talenten en competenties in verband met het aanpakken van taken in diverse domeinen met de voorwaarde dat er beheersbaarheid blijft in een gezonde work-lifebalans
- mijn voorliefde om samen te werken met competente medewerkers in een 'tussenkader' die ook eigenaarschap krijgen over deeltaken
- mijn gerichtheid op 'concreet aanpakken' en mijn gezonde allergie aan 'teveel praatbarakken', vooral buiten de school en buiten de essentie van mijn job
- de veiligheid die ik ervaar in mijn statuut als vastbenoemde of in een mogelijke terugvalpositie.

GOED, OMWILLE VAN MIJN BEWUST OMGAAN MET PIJNPUNTEN ZOALS

- het verlies van eigenaarschap door 'to do's' vanuit raad van bestuur, BOS-structuren, externe 'partners'
- de strijd om tijd vrij te houden voor een 'gezonde' taakbelasting en een eigen leven buiten de school
- het tekort aan middelen voor een vernieuwend onderwijs van de 21ste eeuw, zowel wat betreft uren, gelden, infrastructuur
- het gebrek aan middelen om een flexibel en competent tussenkader uit te bouwen, in functie van de noodzaak
- de stringente, rigide en complexe onderwijswetgeving
- de juridisering en administratieve overlast
- de ondermaatse verloning.

Tot zover een puntige weergave van wat zes 'jonge' directeurs (m/v) ons meegaven als antwoorden op onze bevraging. Als 'ervaren' directeurs vinden wij als stuurgroep in deze antwoorden nagenoeg alle thema's terug die Divo beroeren. Zonder een wetenschappelijke claim te doen, zijn we ervan overtuigd dat deze bondige bevraging de vinger op de wonde(n) legt, zowel wat de motiverende aspecten als de pijnpunten betreft. Het maakt ons alleen maar nieuwsgieriger naar wat de studie van Prof. Devos ons zal vertellen.

Etienne Carrette,
Stuurgroep Divo

NIEUWS VAN DE STUURGROEP

AFSCHEID VAN DE STUURGROEP

Collega **Kris Lazeure** (Ieper) gaat met pensioen en neemt afscheid van de stuurgroep. Wij danken Kris van harte voor de jarenlange ondersteuning van Divo, zowel door zijn aanwezigheid in de stuurgroep en de werkgroep PR, als door zijn logistieke hulp aan de organisatie van de studiedag en de verspreiding van de nieuwsbrief en de mailings.

Ook **Ann Vanobberghen** (Laken) en **Hilde De Busser** (Westerlo) hebben om persoonlijke en/of professionele redenen besloten om de stuurgroep te verlaten. Wij danken hen voor hun bijdragen aan Divo. Voor Hilde willen we nog expliciet vermelden dat ook zij vele jaren logistieke steun heeft verleend bij het versturen van de onze nieuwsbrief.

Wij wensen onze afscheidnemende collega's van harte een mooie toekomst en bedenken hen als dank met een kleine attentie.

VACATURES VOOR DE STUURGROEP

Het voorgaande betekent ook dat er **vacatures zijn voor geëngageerde stuurgroepsleden**. Wie zich geroepen voelt kan met de voorzitter of met een van de andere leden van stuurgroep contact opnemen of mailen naar **info@divo.be**.

De contactgegevens van de stuurgroepsleden vind je op **www.divo.be/stuurgroep**

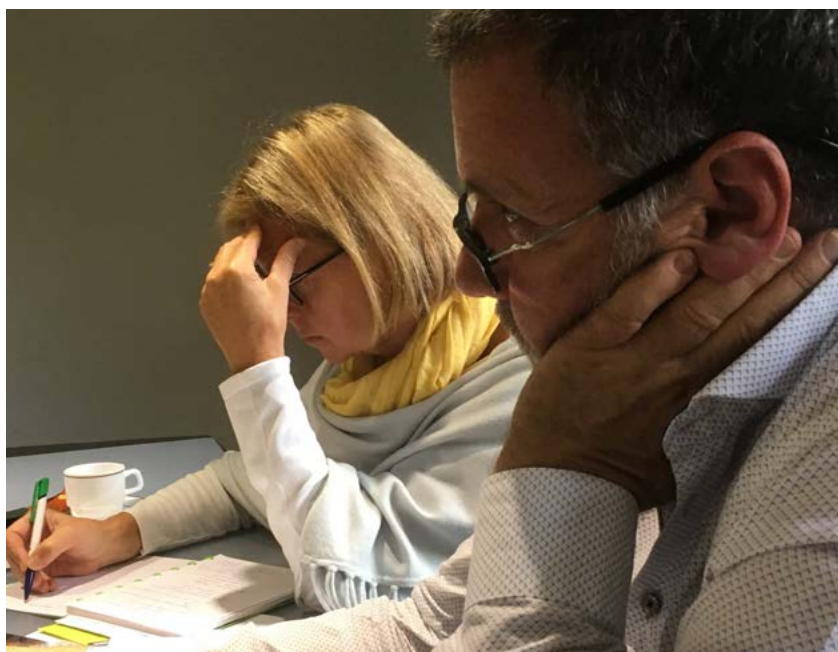
STUURGROEP 22 SEPTEMBER 2017

Tijdens deze werkgroep werden zowel de studiedag als de inhoud van deze nieuwsbrief voorbereid. De besproken actualiteit vind je terug in de artikelen in deze nieuwsbrief. Een synopsis vind je op de website.

VOLG Divo op **www.divo.be**

CONTACTEER Divo via **info@divo.be**

Je vindt Divo ook op Facebook en LinkedIn

STUURGROEP

Heb je een vraag, opmerking of suggestie, geef ze door via info@divo.be of via de contactpersonen voor je regio:

Limburg: Theo Gorssen

Antwerpen: Robert Vergauwen, Karin Wuyts

Mechelen-Brussel: Maité Schiepers, Jan De Boeck

Oost-Vlaanderen: Katty Moeykens, Annick Thienpont

West-Vlaanderen: Lieven Delvoye

Buso Vlaanderen/Brussel: Paul Deprost

JAN DE BOECK - COLOMAPlus (administratief directeur)

Tervuursesteenweg 2 - 2800 Mechelen - Tel 015 42 27 03

jan.de.boeck@colomaplus.be

LIEVEN DELVOYE - Onze-Lieve-Vrouwe-instituut (directeur)

Boeschepestraat 14 - 8970 Poperinge - Tel. 057 334645

lieven.delvoye@vsop.be

PAUL DEPROST - School Aan De Waterkant – buso (directeur)

Stropkaai 38/A - 9000 Gent - Tel. 09 222 15 84

directeur@waterkant.be

FRANS ENGELS - oud directeur Scheppersinstituut Wetteren

engels.frans@skynet.be

ETIENNE CARRETTE (redactie nieuwsbrief/website) - Leiepoort

Campus Sint-Vincentius (oud-directeur)

Leeuwstraat 3 - 9800 Deinze - Tel. 0472 11 28 26

eca201248@gmail.com

THEO GORSSEN (ondervoorzitter) - KSOM (coördinerend directeur)

Jozef Calasanzstraat 2 - 2400 Mol - Tel. 014 20 20 10

theo.gorssen@ksom.be

KATTY MOEYKENS - Broederscholen Sint-Hiëronymus (algemeen

directeur) - Nieuwstraat 91 - 9100 Sint-Niklaas - Tel. 03 780 36 40

moa@broeders.be

GEERT RYSSEN (eindredactie nieuwsbrief/website) - Broederscholen

Hiëronymus (oud algemeen directeur)

Hoge Bokstraat 41 - 9111 Belsele - Tel. 0475 78 27 43

geertryssen@hotmail.com / info@divo.be

MAITE SCHIEPERS - Scholengemeenschap Sint-Gorik (coördinerend

directeur) Landsroemlaan 126 – 1083 Ganshoren - Tel. 02 425 22 18

maite.schiepers@sintgorik.be

ANNICK THIENPONT - Sint-Franciscusinstituut (algemeen directeur/

directeur) Tuinstraat 105 - 9090 Melle - Tel. 09 230 79 11

annick.thienpont@sfimelle.be

ROBERT VERGAUWEN (voorzitter) - Scholengmeenschap Lieven

Gevaert (coördinerend directeur)

Sint Bavostraat 49 - 2610 Wilrijk - Tel. 0477 31 15 39

robert.vergauwen@lievengevaert.be

KARIN WUYTS (secretaris/penningmeester) - Sint-Michielscollege

(directeur)

Papenaardekenstraat 53 - 2900 Schoten - Tel. 03 658 54 68

karin_wuyts@telenet.be

Afzender:

DIVO

PAPENAARDEKENSTRAAT 53
2900 SCHOTEN

**ZESMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
AFGIFTEKANTOOR 9550 HERZELE**

OKTOBER

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

SCHRIJF U IN VIA DE WEBSITE WWW.DIVO.BE
DIVO STUDIEDAG 2017 OP VRIJDAG 15 DECEMBER
MET DANK AAN VOOR DE GASTVRIJHEID OP ONZE STUDIEDAG

THEMA: "DE WERELD IN ONZE SCHOOL - DUURZAAM GROEIEN MET DIVERSITEIT"

www.divo.be
facebook.com/DIVOVZW

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: ROBERT VERGAUWEN, DIVO VZW, PAPENAARDEKENSTRAAT 53, 2900 SCHOTEN
BROCHURE GEDRUKT MET EDITOO, STATIONSSTRAAT 23 - 9420 BURST - INFO@EDITOO.BE - TEL. 053 63 03 86.